

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul actului normativ

Lege privind aprobarea Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr.321/2006 privind regimul acordării finanțărilor nerambursabile pentru programele, proiectele sau acțiunile privind sprijinirea activității românilor de pretutindeni și a organizațiilor reprezentative ale acestora, precum și a modului de repartizare și de utilizare a sumei prevăzute în bugetul Ministerului pentru Românii de Pretutindeni pentru această activitate

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii proiectului de normativ

1. Descrierea situației actuale

Potrivit dispozițiilor art. 7 din Constituția României, republicată, statul român sprijină întărirea legăturilor cu românii din afara granițelor țării și acționează pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase, cu respectarea legislației statului ai cărui cetățeni sunt.

În conformitate cu prevederile art. 1, alin. (2) Hotărârea Guvernului nr. 17/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului pentru Românii de Pretutindeni, precum și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului. nr. 857/2013 privind organizarea și funcționarea Institutului „Eudoxiu Hurmuzachi” pentru românii de pretutindeni, Ministerul pentru Românii de Pretutindeni elaborează și aplică politica statului român în domeniul relațiilor cu românii de pretutindeni și acționează pentru întărirea legăturilor cu aceștia.

Potrivit datelor statistice, în afara granițelor țării sunt aproximativ 8 milioane de români sau români de pretutindeni, dintre care aproximativ 5 milioane în diaspora de mobilitate și 3 milioane în comunitățile istorice. Programul de guvernare 2018-2020 stabilește la capitolul “Politici pentru diaspora”, măsuri concrete asumate ca răspuns la preocupările și problemele cu care se confruntă comunitățile românești de peste hotare, fie că vorbim despre diaspora de mobilitate, fie de minoritățile din

jurul granițelor, circumscrise următoarelor direcții de acțiune: *Program pentru păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității românești – CULTURĂ*, *program pentru păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității românești – EDUCAȚIE*, *Program pentru păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității românești – SPIRITUALITATE ȘI TRADIȚIE*, *Program pentru păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității românești – MASS-MEDIA*, *Program pentru păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității românești – SOCIETATEA CIVILĂ*, *Centenarul 2018*, *Program pentru apărarea drepturilor, libertăților și demnității românilor*, *Program pentru susținerea procesului de integrare a românilor în țările unde trăiesc, studiază sau muncesc*.

Aplicarea politicilor destinate românilor de pretutindeni se circumscribe cadrului normativ instituit de dispozițiile legii 321/2006 - privind regimul acordării finanțărilor nerambursabile pentru programele, proiectele sau acțiunile privind sprijinirea activității românilor de pretutindeni și a organizațiilor reprezentative ale acestora, precum și a modului de repartizare și de utilizare a sumei prevăzute în bugetul Ministerului pentru Românii de Pretutindeni pentru această activitate cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere prioritățile din Programul de guvernare în ceea ce privește politicile pentru diaspora, precum și inițiativele asumate de către Ministerul pentru Românii de Pretutindeni, într-un permanent proces de consultare cu asociațiile românilor de pretutindeni, se constată dificultăți majore în ceea ce privește asigurarea de sprijin pentru păstrarea identității lingvistice, organizarea școlilor de limba română, oficierea slujbelor religioase în spații/imobile special amenajate, informarea constantă în ceea ce privește ofertele statului român pentru reîntoarcerea acasă a românilor de pretutindeni aflați în afara țării.

Această problemă rezidă, în special, în aceea că, în prezent, nu sunt considerate cheltuieli eligibile acelea care au ca rezultat creșterea valorii activelor corporale existente, prin îmbunătățiri, extinderi, respectiv, acele cheltuieli realizate pentru o serie de reparații absolut necesare clădirilor improprii desfășurării activității normale.

Totodată, lipsa de predictibilitate în ceea ce privește locul în care aceste proiecte se desfășoară determină, pe de o parte, scăderea

calității rezultatelor obținute prin finanțări nerambursabile, dezangajarea românilor de pretutindeni față de prioritățile guvernamentale asumate de statul de origine, precum și o deteriorare a imaginii României în raport cu statul gazdă.

Toate aspectele menționate pot contribui la deteriorarea imaginii României pe teritoriul statului terț și la diminuarea spiritului identitar românesc.

În prezent există prevederi normative restrictive și neadaptate realităților de fapt, care practic îngrădesc implementarea priorităților conform solicitărilor formulate de asociații cu privire la o serie de cheltuieli care, în prezent, sunt neeligibile.

Programul de guvernare 2018-2020, anexă la Hotărârea Parlamentului României nr. 1/2018 pentru acordarea încrederii Guvernului, capitolul referitor la *“Programul pentru păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității românești — Cultură”* cuprinde ca și măsură a Guvernului *deschiderea a “cinci noi Centre de Informare ale României pe modelul celui de la Comrat”*.

Mai mult, prin Legea nr. 86/2016 privind instituirea centrelor comunitare românești în străinătate, cu modificările și completările ulterioare, au fost create pârghiile legale care să asigure o bună reprezentativitate a românilor din afara granițelor țării la nivel de comunitate, precum și coeziunea în cadrul acestora, urmând ca operaționalizarea și funcționarea acestor centre să se realizeze conform principiilor fundamentale ale dreptului internațional.

De asemenea, măsurile privind amenajarea Casei Memoriale „Aron Pumnul” din Cernăuți și organizarea în incinta acesteia a unui muzeu în memoria lui Mihai Eminescu, au fost asumate ca obiective prioritare în cadrul Programului de Guvernare 2018-2020, secțiunea Diaspora.

În considerarea faptului că realizarea obiectivelor menționate, presupune inclusiv realizarea unor lucrări care ar putea fi interpretate ca generatoare de cheltuieli care au ca rezultat creșterea valorii activelor corporale existente prin îmbunătățiri, extinderi și astfel ar putea fi considerate drept neeligibile în contextul legislativ actual, există riscul ca măsurile referitoare la diasporă, cuprinse în Programul de Guvernare, să nu poată fi implementate.

De asemenea, pentru asigurarea respectării principiilor eficienței, economicității și eficacității cheltuirii fondurilor publice, a principiului nediscriminării, precum și a predictibilității în raport cu gradul de realizare a obiectivelor asumate la nivelul Guvernului pentru comunitățile de români de pretutindeni, se impune ca valorile maxime ale cheltuielilor referitoare la onorarii, premii, cheltuieli de tratații, reprezentare și altele asemenea vor fi stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Elementele menționate constituie o situație extraordinară, care obligă la adoptarea acestor soluții, iar amânarea reglementării acestora ar putea conduce la blocaje în activitatea de finanțare a proiectelor destinate românilor de pretutindeni, cu repercusiuni dificil de estimat asupra comunităților românești, care mizează pe sprijinul primit din partea Guvernului României, prin faptul că nu vor putea fi alocate sume pentru executarea unor proiecte asumate atât prin Programul de Guvernare, cât și prin Strategia Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

Cerințele care reclamă intervenția normativă sunt legate de necesitatea imediată de fluidizare a mecanismul de acordare a finanțărilor în domeniul românilor de pretutindeni, care în acest moment este blocat, precum și de clarificare a condițiilor de eligibilitate a cheltuielilor, astfel încât Ministerul pentru Românii de Pretutindeni să poată îndeplini obiectivele aferente Programului de Guvernare, în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate.

Reiterăm faptul că, în prezent, activitatea privind derularea proiectelor descrisă în prezenta Notă de fundamentare este blocată, fapt ce generează imposibilitatea acordării de finanțări nerambursabile pentru un număr foarte mare de proiecte, de interes strategic pentru românii din afara granițelor, ceea ce afectează grav posibilitatea de acordare de sprijin material acestora, obiectiv fundamental asumat de către Ministerul pentru Românii de Pretutindeni încă de la înființarea sa.

În condițiile în care nu se adoptă măsuri urgente privind crearea cadrului legal care să permită derularea în bune condiții ale proiectelor și programelor sau acțiunilor derulate în sprijinul românilor de pretutindeni, astfel cum au fost descrise mai sus, în anul financiar curent, s-ar pune în dificultate derularea finanțării

	proiectelor destinate românilor din afara granițelor țării și implicit a activității ministerului, precum și a obiectivelor asumate prin Programul de Guvernare. Luând în considerare perioada lungă de timp pe care ar presupune o procedura parlamentară, precum și faptul că prevederile legislative necesită o corelare urgentă, atât cu situația de fapt existentă în diaspora, cât și cu angajamentele asumate de Guvernul României, prin Programul de Guvernare și Strategia Națională pentru Românii de Pretutindeni pentru perioada 2017 – 2020, deblocarea acestei situații este posibilă prin modificarea de urgență a Legii 321/2006 privind regimul acordării finanțărilor nerambursabile pentru programele, proiectele sau acțiunile privind sprijinirea activității românilor de pretutindeni și a organizațiilor reprezentative ale acestora. Neadoptarea unor măsuri urgente pentru deblocarea situației poate crea riscul de creștere incontrolabilă a nemulțumirilor cetățenilor români din diaspora cu privire la implicarea Guvernului, în sprijinirea comunităților din afara granițelor țării.
2. Schimbări preconizate	Îmbunătățirea cadrului juridic în materia relaționării cu asociațiile românilor de pretutindeni va contribui la reabilitarea unor imobile (școli, biserici, centre de informare, centre comunitare, muzee, obiective culturale etc.), relevante pentru păstrarea identității culturale, spirituale și lingvistice românești. Mai mult, modificarea cadrului juridic în materie va genera efecte pozitive asupra proiectelor destinate românilor de pretutindeni, susținute prin categorii de cheltuieli eligibile care pot fi finanțate din fonduri nerambursabile acordate de MRP.
3. Alte informații	Cheltuielile estimate se încadrează în bugetul aprobat.

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul
1 ¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul

2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative				Nu este cazul		
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii				Nu este cazul		
3. Impactul social				Nu este cazul		
4. Impactul asupra mediului				Nu este cazul		
5. Alte informații				Nu este cazul		
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:			-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	0	-	-	-	-	-
(iii) alte cheltuieli (burse)						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
3. Impact financiar,	-	-	-	-	-	-

plus/minus, din care:						
a) buget de stat	0	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor	-	-	-	-	-	-
si/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
7. Alte informații	Promovarea prezentului act normativ se realizează cu încadrarea în prevederile bugetare aprobate anual, Ministerului pentru Românii de Pretutindeni					

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normative;	Nu este cazul
a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;	
b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	
1 ¹ Compatibilitatea actului normativ cu legislația în	Nu este cazul

domeniul achizițiilor publice	
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.	Nu este cazul
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul actului normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ	Nu este cazul

are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.159/2018..
6. Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile	Au fost întreprinse demersurile legale prevăzute de

cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	art.7 alin. (1) din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.	Nu este cazul
2. Alte informații	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea Legii nr. 321/2006 privind regimul acordării finanțărilor nerambursabile pentru programele, proiectele sau acțiunile privind sprijinirea activității românilor de pretutindeni și a organizațiilor reprezentative ale acestora, precum și a modului de repartizare și de utilizare a sumei prevăzute în bugetul Ministerului pentru Românii de Pretutindeni pentru această activitate, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

VIORICA DÂNCILĂ

